

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 26. новембар 2011. године

Предмет бр. 57/09

Д. И.

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 26. новембра 2011. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 24. априла 2009. године и уписана је истог дана.
2. Дана 23. децембра 2010. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Комисија је примила одговор жалиоца 8. марта 2011. године.
3. Дана 16. јуна 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
4. Дана 24. августа 2011. године, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац је сестра г. Г. Ж. Према наводима жалиоца, г. Г. Ж. отет је 19. јуна 1998. године на улици у селу Старо Рујце, у општини Липљан.
6. Жалилац наводи да је три дана пре свог нестанка, г. Г. Ж. отишао са својим сином и ујаком да преузме новац од косовског Албанца који је наводно купио земљиште од оца г. Г. Ж. Међутим, они нису исплаћени, а три дана касније г. Г. Ж. се вратио сâм у кућу тог косовског Албанца, али није добио никакав новац. При повратку кући, г. Г. Ж. свратио је у продавницу, а након напуштања продавнице, присилно је гурнут у велики аутомобил са затамњеним прозорима и одведен је у непознатом правцу. Према наводима жалиоца, сусед који је био сведок инцидента одмах је позвао помоћ, али од тога није било користи.
7. Жалилац наводи да је нестанак њеног брата пријављен полицијској станици у Липљану, ОЕБС-у, КФОР-у у Приштини, Међународном комитету Црвеног крста и полицији УНМИК-а након њиховог распоређивања на Косову 1999. године. СПГС тврди да је жалилац 30. марта 2000. године доставила додатне информације о нестанку свог брата Јединици за нестала лица полиције УНМИК-а.
8. Г. Г. Ж. до данас није пронађен.
9. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

10. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи нестанак њеног брата. Она се такође жали на душевну бол и патњу, које су јој наводно проузроковане овом ситуацијом.
11. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог брата на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

13. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са нестанком свог брата.
14. СПГС нема примедби на прихватљивост овог дела жалбе.
15. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
16. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

17. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су јој проузроковане околностима везаним за нестанак њеног брата.
18. СПГС тврди да је овај део жалбе очигледно неоснован јер не постоје чињенице наведене у жалби које би биле доказ кршења члана 3.
19. Комисија сматра да су, упркос томе што жалилац није изнео изричите тврдње у том смислу, у жалби наведене релевантне чињенице на којима може да се заснива наводно кршење члана 3 ЕКЉП.
20. Комисија се такође позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестало, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999., § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001., § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002., § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006., § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права, *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009., § 41).
21. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу.

22. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.
23. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући